

trans la Tiber ne povis porti la amason da homoj; ĝi rompiĝis, kaj 200 homoj dronis.

Ankaŭ en ĉi tiu jaro la katolika mondo festas la "Sanktan Jaron" en eksterordinara maniero. La itala registaro subtenas per eldono de poŝtmarkoj, kies prezo estas je 50% pli alta, kio iros por la profito de la katolika eklezio. Jam deklaris sin multaj pilgrimantoj el ĉiuj partoj de la mondo. La tuta holanda episkoparo kaj multaj privataj holandanoj ĉeestas, por partopreni la solenon, en kiu la holandano Petrus Canisus estos nomota "sanktulo".

En nia tempo de scienco kaj tekniko, de la grandaj progresoj en ĉiuj fakoj de homa scio, tia faro, vere, estas ofenda por ni modernaj liberpensantoj kaj por homa intelekto ĝenerale. Superhoma laboro estas ankoraŭ necesa, por forigi superstiĉon.

En aŭgusto 1925 okazos granda Internacia Liberpensula Kongreso en Parizo. Ni esperu, ke la kunveno estos granda manifestacio kontraŭ superstiĉo kaj malsaĝeco. K. H.

Bibliografio de Internacia Liberpensula Gazetaro

Post la mondmilito komenciĝis, speciale en la novaj respublikoj, vigla liberpensula movado. Tion pruvas la nun aperantaj liberpensaj gazetoj. Samtempe en kelkaj landoj, kiel Finnlando, Rumanio, ktp. pro diversaj kaŭzoj la liberpensaj societoj kaj liberpensaj gazetoj ĉesis ekzisti.

La liberpensula gazetaro havas kelke da tre bonaj presorganoj kun beletristiko kaj ilustraĵoj. Eldonado de la holanda gazeto "De Vrijdenker" (La Liberpensulo), por malgranda kredema lando kiel Holando, estas, sendube, granda laboro. Ĝi aperas semajne en granda formato, ofte ilustrata, kaj havas ankaŭ rubrikon "Esperanta Servo".

En Germanio estas, vere, liberpensula gazet-arbaro. Aperu de tiom da liberpensaj gazetoj estas, laŭ mia opinio, nur malŝparo de tempo kaj de energio. Estus sufiĉe, se ĉiu flanko de libera penso havu saman presorganon. "Monistische Monatshefte" (Monistaj Monatkajeroj) oni, certe, povas nomi — gvidanta scienca organo de Liberpensula Mondo.

"Proletarische Heimstunden" (Proletaj Hejm-Horoj) celas disvastigi bonan literaturon; ĝi enhavas bonajn ilustraĵojn de famaj proletaj artistoj.

Notinda estas la nuntempe aperanta en Rusio gazeto "Bezbojnik" (Sendiulo), kiu enhavas kolorajn ilustraĵojn.

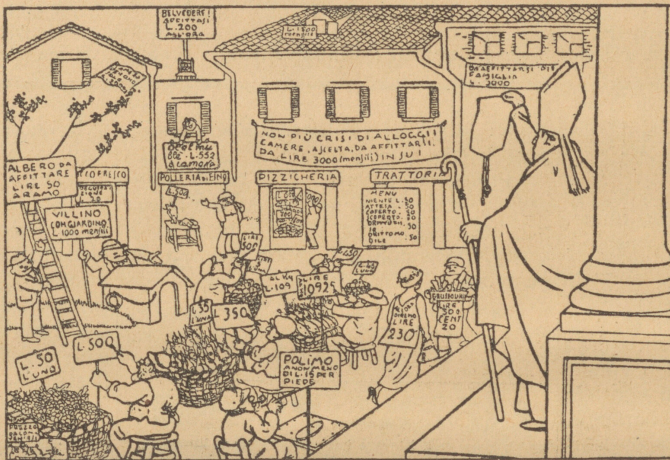
Ankaŭ en Aŭstralio aperas jam de post unu jaro liberpensula gazeto "The Rationa-

list". Nia esperanto-gazeto "Liberpensulo" estas la plej juna inter la liberpensaj gazetoj, kaj ni esperas, ke ĝi fariĝos la spirita rubando liganta la diversajn naciajn liberpensulojn.

En Ukrainio estas projektita gazeto "Bezvirnik" (Senkredulo) kaj en Japanio ankaŭ aperas liberpensula gazeto.

Sekvas nun bibliografio ankaŭ en bildo, montranta grandan parton da liberpensaj gazetoj kio, certe, interesos niajn legantojn.

Ĝis nun ne ekzistis tia bibliografio. Mi bone scias, ke la laboro ne estas kompleta; pro tio mi petas la kunhelpon de ĉiuj por kompletigi la bibliografion. Per starigo de ĉi tiu bibliografio ni pruvu al

Post kiam la papo prelegis sian dekreton, la kretantoj ricevas inde la pilgrimantojn: ili plialtigas la prezojn.

la liberpensuloj, ke nia Internacia Ligo de Liberpensuloj povas servi praktike al libera penso.

Anglio

The Freethinker (La Liberpensulo) Fondo 1881. Aperu: semajna. Lingvo: angla. Formato: 22×34 cm. Eldonejo: The Pioneer Press (G. W. Foote and Co., Ltd.), 61 Farringdon Street, London E. C. 4.

Aŭstrio

Der Freidenker (La Liberpensulo). Fondo 1895. Formato: 31,5×47,5 cm. Aperu: monata. Lingvo: germana. Eldonejo: Gustav Kness, Radetzkystr. 21, Wien III.

Der Freigeist (La libera penso). Fondo 1924. Lingvo: germana. Formato: 24×31,5 cm. Aperu: monata. Eldonejo: Rud. Forberich, Wien, XVI., Hippgasse 9.

Freundschaft (Amikeco). Fondo 1922. Aperu: monata. Lingvo: germana. Formato: 21×28 cm. Eldonejo: Selbstverlag des Salzburger Freidenker-Vereins, Salzburg, Arbeiterheim Paris Lodronstr. 21.

Die Leuchtrakete (La lumraketo). Humora gazeto. Fondo 1923. Lingvo: germana. Formato: 24×32 cm. Eldonejo: Wien IV., Mittelsteig 3a.

Belgio

L'Action Rationaliste Fondo 1923. Lingvo: franca kaj vlama.

Aperu: monata. Formato: 27,5×36,5 cm. Eldonejo: Théo Debehogne, 26 rue de la Royauté, Laeken-Brux.

La Pensée (La Penso). Fondo 1906.

Aperu: semajna. Lingvo: franca. Formato: 36,5×55 cm. Eldonejo: Louis van Brussel, 70 rue de Canal, Louvain.

Le penseur (La Pensulo). Fondo 1922.

Lingvo: franca. Formato: 53×37 cm. Aperu: monata. Eldonejo: M. A. Bovy, 79 rue Jonfosse, Liège.

De Tribune (La tribuno). Fondo 1914

Aperu: monata. Lingvo: vlama. Formato: 36,5×54,5 cm. Eldonejo: And van Heugten, Geuzenstraat 13, Antwerpen.

Ĉeĥoslovakio

Freier Gedanke (Libera Penso).

Fondo 1921. Aperu: dusemajna. Lingvo: germana. Formato: 24×32 cm. Eldonejo: Bund Proletarischer Freidenker in der Tschechoslovakischen Republik, Bodenbach, Peiperz. 14.

Havlíček (Havlíček estas la nomo de ĉeĥa poeto el la estinta jarcento). Lingvo: ĉeĥa. Praha II, Podskalska 51.

Maják (Lumturo). Lingvo: ĉeĥa. Vinokrady, Ruská trida 3.

Matice svobody (Patrino de la libereco). Lingvo: ĉeĥa. Lom u Mostu.

Volna Myšlenka (Libera Penso). Lingvo: ĉeĥa. Praha II, Podskalská 51.

Volne slovo (La libera vorto). Lingvo: ĉeĥa. Privoz, Sokolská 619.

Francio

La Libre-Pensée Française (La Libera Penso).

Fondo 1914. Lingvo: franca. Aperu: monata. Formato: 28×38 cm. Eldonejo: Maurice Bonnardot, 96 rue de Lagny, Montreuil (Seine).

Germanio

Atheist (Sendiulo). Organo de Komunumo de Proletar. Liberpensuloj. Fondo 1904. Aperu: monata. Lingvo: germana. Form.: 24×32 cm. Eldonejo: Verlagsanstalt Proletarischer Freidenker, Köfner Str. 15, Leipzig-Lindenau.

Deutsche Kultur-Zeitung (Germana kultur-gazeto). Fondita 1924. Aperu: semajna. Lingvo: germana. Formato: 31×44 cm. Eldonejo: Graetz & Co., Berlin C 25, Kaiserstr. 25.

Der Freie Geist (La Libera Spirito). Fondo 1918. Aperu: monata. Formato: 23×29,7 cm. Lingvo: germana. Organo de Ligo de Württembergaj Liberpensuloj kaj Monistoj. Eldonejo: G. Sulzberger, Senefelder Str. 72b, Stuttgart.

Freie Religion (Libera Religio). Fondo 1921. Aperu: monata. Form.: 18×24 cm. Lingvo: germana. Organo de Liberreligiaj komunoj kaj lokgrupoj de Popoligo por Spirita Libereco en Sudokcidenta Germanio. Eldon.: Biehl & Feuer, Mainz.

Liberpensuloj por Rejnlando kaj Vestfalio. Fondo 1921. Lingvo: germana. Aperoj: monata, Formato 24×31,5 cm. Eldonejo: Bund proletarischer Freidenker, Essen (Ruhr), Steeler Str. 17.

Proletarische Heimstunden (Prolet. hejmhoroj). Fondo 1923. Formato: 15×23 cm. Lingvo: germana. Aperoj: monata. El. donejo: Verlag: Die Wölfe; Leipzig Plagwitz.

Urania (Uranio). Monatkajeroj por naturscio kaj sociologio. Fondo 1924. Aperoj: monata. Lingvo: germana. Formato: 17,5×25,5 cm. Eldonejo: Urania-Verlags-Gesellschaft, Jena.

Vierteljahres-Mitteilungen des Vereins der Freidenker für Feuerbestattung (Kvartalaĵ lingvoj de unuigo de la liberpensuloj por kremacio. Fondo 1905. Aperoj: kvartala. Lingvo: germana. Form.: 22×30 cm. Eldonejo: Berlin NO 18, Friedensstr. 60.

Holando

DeVrijdenker (La Liberpensulo). Fondo 1919. Lingvo: holando. Aperoj: semajna. Formato: 50×35 cm. Ateista Organo de la Liberpensul-Unuigo, "De Dageraad" = la aŭroro. Eldonejo: H. N. Luigies & Zonen, Lange Torenstraat 22—26, Rotterdam.

Polio

Myśl Wolna (Libera Penso). Fondo 1922. Lingvo: pola. Aperoj: monata. Formato: 15,5×23 cm. Organo de Societo de Polaj Liberpensuloj. Eldonejo: Myśl Wolna, ul. Krolenska 16, Warszawa.

Rusio

Bezbojnik (Ateisto). Fondo 1923, Lingvo: rusa. Aperoj: monata. Form.: 26×35 cm. Eldonejo:

Svisio

Geistesfreiheit (Libereco de la Spirito). Fondo 1922. Aperoj: monata. Formato: 35×25 cm. Lingvo: germana. Eldonejo: I. Wanner, Mythen Str. 9, Luzern.

Aŭstralio

The Rationalist. Fondo 1924. Aperoj: monata. Formato: 33×21,4 cm. Lingvo: angla. Organo de: The Rationalist Association of Australio. Eldonejo: I. S. Langley, Naples Road, Mentone.

Usono

Freidenker (Liberpensulo). Fondo 1871. Aperoj: semajna. Lingvo: germana. Formato: 27×36,5 cm. Eldonejo: Turner Publishing Co., New Ulm, Minnesota.

The Crucible (La fandvazo). Fondo 1910. Aperoj: semajna. Lingvo: angla. Formato: 60×38,5 cm. Eldonejo: The Crucible Publishing Co., 1330 First Ave, Seattle, Washington.

The Truth Seeker.

Fondo 1873. Aperoj: semajna. Lingvo: angla. Formato: 28,5×40,5 cm. Eldonejo: The Truth Seeker, 49 Vesey Street, New-York.

Svobodna škola (Libera lernejo). Lingvo: ĉeĥa. Oak Park, Ill. 1408 S. East Avenue.

Věk Rozumu (Epoko de la prudento). Lingvo: ĉeĥa. Chicago, Ill., 2000 Sv. Ashland Avenue.

Kion vualas la Biblio?

de Edward C. Saphin

Kun permeso de la aŭtoro el la angla lingvo tradukis Torĉo

Pro la pretendo de Kristanoj, ke la Biblio estas revelacio, la mondo jam kovriĝis per sango kaj larmoj. Premado, persekutado, torturado kaj malpaco estis instigitaj kaj subtenitaj pro la deziro efektiviĝi personan aŭ sektan klarigon pri tio, kion la "revelacio" signifas. Tamen el la milionoj da homoj, kiuj jam konfesis kaj nomis sin Kristanoj, ne eĉ du individuoj estas troveblaj, kiuj interkonsentus pri tio kio estas "revelaciita".

Tio provas al senpartiaj pensantoj, ke estas neniu "revelacio" kaj tuj sugestas, ke la Biblio estis verkita por kaŝi kaj ne por malkaŝi.

Ke faktoj estis kaj ankoraŭ estas intence kaŝataj de sekretaj societoj kaj grupoj, ne povas esti refutataj. Signoj, simboloj, arbitraj signifoj por ordinaraj vortoj, ebligis kaj ĉiam ebligis al la iniciitoj paroli antaŭ la neniciitoj kaj samtempe ne malkaŝi la "sekretojn"; ĉar, kio estas dirata kaj kio estas aŭdata ne estas tio kio estas intencata.

Tre frue en la Biblio oni legas pri pastroj, kaj kie ajn estas pastro tie estas mistero. "Mistero" iras tra la Malnova kaj Nova Testamentoj, sed estas plej videbla en tiaj libroj kiaj Ezeĉielo kaj Danielo kaj la libro, kiu, sendube, estas ironie nomata la Libro de "Revelacio"... de Johano!!! Kristo en Marko iv. 11 diras, "Al vi estas donita la mistero de la regno de Dio"; kaj Paŭlo en I. Kor. ii. 7 diras, "Ni parolas la saĝecon de Dio en mistero". De Genezo ĝis Apokalipso estas mistero, kaj neniu pastro aŭ predikanto hodiaŭ kuraĝas nei, ke la mistero ekzistas, nek kuraĝas, aŭ povas, klarigi tion, kio estas la mistero. La Biblio pravas kiel facile oni povas fari misteron el io kio estas evidenta kaj simpla. Estas la simpleco kiu mistifikas, kaj oni povas akiri monon daŭrigante la misteron, sed oni ne akiras monon klarigante ĝin. La Biblio estas fundamente la sekreta, alegoria scio de primitiva homaro pri la Naturo. Ĉiuj misteroj estas elpensitaj misteroj kaj klarigeblaj, se oni komparas ilin kun Naturo, kaj nur kun Naturo.

Unu glora natura objekto — la suno — per ĝia videbla irado trans la ĉielon klarigas jaron post jaro ĉiujn pretenditajn "supernaturajn" okazaĵojn "kronikitajn" en la Biblio. La supreniro kaj malsupreniro de la suno donas al ni la alternadon de tago kaj nokto, somero kaj vintro, semadtempo kaj rikolto. Tiuj klarigas ĉion kio bezonas esti klarigata kaj nebligas al ĉiu senpartia esploranto nei, ke Kristanismo estas intencata komercado sur fabrikita nescio kaj kredemo de homoj; aŭ nei, ke sub la vorto Kristo, la suno estas egale tiel adorata en Anglujo kiel ĝi estis, kaj estas, en Perujo. Nenia persono kia la Kristo de la kvar evangelioj iam vivis, aŭ mortis, aŭ

reviviĝis. Kristo estas la suno, kaj la suno estas Kristo.

Ĉiu pretendita "fakto" en la vivo de "Kristo", kun liaj dekdu disĉiploj, havas sian paralelon en la ĉiujara irado de la suno tra la dekdu signoj de la Zodiako. La suno regas kaj reguligas la dekdu monatojn de la jaro. La nombro dekdu troviĝas tra kaj la Malnova kaj Nova Testamentoj, kaj ĉiujfoje rilatas al la dekdu monatoj de la jaro.

Laŭ ĉiuj aŭtoritatuloj, la "signoj" datiĝas de la tempo de Homer, kiu, laŭ la aserto de kelkaj kleruloj, estis samtempulo kun Abrahamo. Ni ekzamenu la "signojn" kaj komparu ilin kun la kvar ĉefaj "okazintaĵoj" rilate al Kristo.

La signoj estas —

Aquarius	Akvoportanto	Januaro
Pisces	Fiŝoj	Februaro
Aries	Virŝafo	Marto
Taurus	Taŭro	Aprilo
Gemini	Gemeloj	Majo
Cancer	Kankro	Junio
Leo	Leono	Julio
Virgo	Virgulino	Aŭgusto
Libra	Pesilo	Septembro
Scorpio	Skorpio	Oktobro
Sagittarius	Sagpafisto	Novembro
Capricornus	Kaporo	Decembro

La okazajoj estas —

1. La Virgulina Nasko.
2. La Krucumo kaj Reviviĝo.
3. La Ĉieleniro.
4. La promesita reveno por juĝi.

La Nasko

Bedaŭrinde estas, ke la edukado al infanoj, kaj akirita dum juneco antaŭjuĝo malhelpas al homoj, ke oni legu, en ordinara kaj inteligenta maniero, la prikskribon pri la naskiĝo de Kristo, kiel ĝi estas rakontita en la Biblio. Por konvinki iun cerbesanan personon, ke la rakonto estas absolute nevera, estas nur necese, ke la "faktoj" estu verkataj en ĉiutaga lingvo. Oni sciigas al ni, ke iu vilaĝa virgulino kaj la vilaĝa ĉarpentisto gefianĉiĝis. Estas supozate, pro neceso, ke ilia konduto estis absolute neriproĉebla, kaj tamen estis evidenta al la familioj de Josefo kaj Mario, kaj al najbaroj, ke io okazis. Josefo estis netrankvila, sed ne tre multe, ĉar li efektive edziĝis kun ŝi, sed li neniam plenumis la edzajn rajtojn "ĝis ŝi naskis sian unue-naskitan filon". Iu ajn junulo nepre dezirus iun mortigi, sed Josefo safe konsentis kun la pozicio; kaj eĉ la najbaroj, en tiu ĉi okazo, ne mortigis per ŝtonoj, laŭ ordono en Readmono xxii. 21, la filinon de Izraelo, kiu faris malsaĝaĵon.

Antaŭ nur kelke da jaroj en ĉi tiu lando iu pastro — Smith Pigott — penis altrudi al ni similan rakonton, kaj la Eklezio metis sin en ridindan pozicion kondamnante lin. Ĉar estas ja decidite de la Eklezio, ke estas blasfemo diri, ke tio povas okazi en la dudeka centjaro, kaj samtempe estas blasfemo nei, ke tio ja okazis en la unua centjaro. Estante senpartiaj legantoj ni asertas, ke tio neniam okazis, kaj la Hebreoj kiuj estis tie tiutempe neadis, ke tio okazis:

Aparte de la terura kulpigo kiun la rakonto metas sur "Dio" — ĉar ja ne povas esti unu grado de moraleco por homo kaj multe malpli alta grado por dio — oni devas memori, ke ĉiuj dioj de antikveco estas "naskitaj" laŭ precize similaj cirkonstancoj. Ne estas "respektinde", ke homoj estu naskitaj ekster edzezo, sed neniu respektinda dio estis iam naskita alie. Nur kiam oni konsideras, ke la suno estis la "dio" kaj, ke la suna jaro komenciĝas je 12-a horo noktomeze la 24-an de Decembro ĉiujare kiam la stelaro Virgulino estas ĉe la horizonto, tiam oni povas trovi ian racian signifon en la rakonto. Alegorie ĝi sanktigas ĉi tiujn faktojn en la Naturo; religie ĝi insultas inteligentecon kaj degradas moralecon.

Oni instruis en antikva Egiptujo, ke la suna jaro komenciĝas je la momento kiam la suno atingas sian unuan gradon de supreniro la 12-an horon noktomeze la 24-an de Decembro ĉiujare. Je tiu momento la pastroj aperigadis la infanon Ĥoruso, kiu, ili diradis, estis trovita en la brakoj de sia Virgulina patrino Isis. Tute same, pli poste, la Kristanaj pastroj diris, ke Jesuo estis naskita de Virgulino la 25-an de Decembro; tio provas la identecon de la du kultoj kaj, ke Kristo ne estas la originala aŭ la sola "Dio" virguline naskita.

La dogmo pri la virgulina nasko, kiel dirite en la Evangelio de Mateo, recitata en la Kredo kaj instruata en lernejoj kaj preĝejoj, degradas "Dion", endanĝerigas virinojn, amuzas virojn, kaj senmoraligas geknabojn. Moralo kondamnas ĝin, racio malakceptas ĝin, scienco ignoras ĝin, kaj la pastroj vivadas per ĝi. Pastroj povas vivadi per ĝi nur se ili vualas la fakton, ke, kiel astronomia alegorio, ĝi estas ĝuste vera kun fakto. Ĉar de ĉirkaŭ la dato, alskribita al la Eliro, ĝis la komenciĝo de la "Kristana" ero, la stelaro, kiu leviĝas en la oriento je la 12-a horo noktomeze la 24-an de Decembro, estis la stelaro Virgulino; kaj la pretendata nasko okazis ĉe Betlehemo, kiu signifas „la domo de Pano“, kaj tiu sama Virgulino estas la signo por Aŭgusto, kiu estas la monato de la grenrikolto.

Ĉar la tagoj estis mallongaj, la noktoj longaj, la atmosfero malseketa kaj malvarmeta, kaj la suno aspektis tiel senpova kiel infano, la pastroj farante alegorion personigis la sunon kaj stelaron, dirante, "Jen la infano Savanto en la brakoj de la virgulina patrino" — blafeme sugestante, ke Dio povas havi patrino, se iam povus ekzisti tia estaĵo!!! Al la neinicitoj ĉi tio estis "senvualigata" en formo de miraklo, kaj ili nescie kaj facilnime kredas de post tiam, ke tio ja vere okazis, kaj ili ne rimarkas (kio ne bezonas ian "senvualigon"), ke tio okazas ĉiujare.

Ektrompinte per alegorio, la pastroj estis devigataj daŭrigi la fraŭdon. En la kvar evangelioj, kiuj estas permesitaj atingi nin (el pli ol sepdek laŭscie ek-

zistintaj) ni povas sekvi, turnante nin al la Zodiako, la evoluon de la rakonto en la sinsekvo de la monatoj kaj sezonoj de la jaro. Januaro, la "malfermana" monato de la jaro, montriĝas en Kristanismo kiel Petro kun la ŝlosilaro ĉe sia zono, precize kiel Januso, la pordisto aŭ gardanto de la ŝlosilaro, montriĝas en la mitologio de antikva Romo. D-ro William Smith diras en "The Smaller Classical Dictionary" (La plimalgranda Klasika Vortaro) paĝo 225, Artikolo Januso: "Li prezidis la komenciĝon de ĉio. Li malfermis la jaron kaj la sezonojn. Li estis la Pordisto de ĉielo."

Februaro estas la monato de fiŝoj, kaj la disĉiploj de Kristo estis fiŝkaptistoj. Pastroj "senvualigas" al ni, ke ni devas fasti je viando dum tiu ĉi tempo de la jaro por plaĉi al "Dio", sed ili ne mencias, ke en la epoko kiam riĉeco estis kalkulata laŭ posedo de ŝafoj kaj bovoj, kaj ĉiam la sezono de ŝafidnaskigo kaj bovidnaskigo estis proksime — Marto kaj Aprilo —, ke estus ne nur malŝpare, sed abomene mortigi dum ĉi tiu tempo kaj, ke prudento kaj dececo postulas abstinencan de bovoviando kaj ŝafviando.

La krucumo kaj Reviviĝo

Marto estas la monato de la Virŝafo, kaj la 21-an de tiu monato ĉiujare la suno dum sia supreniro krucumas la linion de la ekvatoro, farante tagojn pli longajn ol noktojn, kaj vokante Naturon el la morto de vintro al la reviviĝo de printempo kaj la promeso de rikolto. Tiu ĉi fakto en Naturo estis celebrata kiel la Festo de Pasko centojn, se ne milojn, da jaroj antaŭ la alveno de la pretendata fondinto de Kristanismo. Ke Pasko estas pagana Sunfesto ne povas esti neata de ĉi kiu legas la Libron de Komuna Preĝado, por trovi kiel fiksi la daton de Pasko. "Paska Dimanĉo" devas esti la unua Dimanĉo post la unua plena luno post la 21-a de Marto. Pro tio estas en la monato de Marto (monato de la Virŝafo) kiam la suno krucis transiras la linion, ke pastroj diras "Jen la Virŝafo de Dio, kiu forprenas la pekon (aŭ malbonon) de la mondo", kaj "Estas vivo, se oni rigardas al la krucumito," Ĉion ja ili diras sen rideto. Kaj plenaĝuloj aŭskultas al ĉio sen la sento de honto. Astronomie la diraĵoj estas tiel veraj kiel vidado, kaj tiel pruveblaj kiel scienco, sed dogme kaj religie tiel falsaj, kiel pastra politiko kaj tiel malvirtaj kiel bigoteco.

La ĉieleniĝo

Por ke li supreniru en la ĉielon antaŭ la okuloj de siaj disĉiploj, oni rakontas al ni, ke Jesuo rajdis en Jerusalemon sur du azenoj. En la monato de Junio, en ĉiuj landoj norde de la ekvatoro, la suno atingas sian plej altan punkton antaŭ la okuloj de ĉiuj homoj; kaj du el la steloj en la stelaro Kankro estas konataj, el tempo prahistoria, kiel la Azenoj. Ĉu faktoj povas esti pli klaraj aŭ demonstrado pli kompleta?

La promesita reveno de kristo aŭ reveno por juĝi

Antaŭ la pretendata morto de la pretendata Savanto, estas dirite, ke li promesis al siaj disĉiploj reveni denove, sed por esti juĝisto, kaj por apartigi la ŝafojn de la kaproj; aŭ, kiel la verkinto de Apokalipso xxii. 12 diras, por "repagi al ĉiu laŭ lia faro". Tio neniam estas plenumita de la Kristo de la Evangelioj, sed la suno ĉiujare je la 21-a de Septembro, en la signo de la pesilo, ja efektive donas al ĉiu laboranto laŭ lia laboro (ĉar kiam tiu ĉi mito originis, ĉiu laboranto estis terkulturisto). Kiel li prilaboris la grundon kaj semis en la printempo, tiel li rikoltas. Oni tre bone scias en la kamparo nuntempe, ke la farmisto "kiu bone prilaboras sian grundon" rikoltas eĉ en "malbona sezono" kaj, ke la farmisto, kiu „ŝvitigas“ sian grundon, neniam restos longe sur la sama farmbieno. Kiel oni semas tiel oni rikoltas.

Ĉiuj mirakloj de Jesuo estas klarigeblaj sammaniere — malvarmo, mallumo, malvarmeta vintra vetero ĉiam naskas malsanon; sed sunbrilo estas la granda sanigisto de malsanuloj kaj afliktoj. En la mallumo la homo estas blinda, sed la leviĝo de la suno malfermas la blindajn okulojn. Nenia dio, homo, diholo, aŭ hom-dio iam nutris 5 000 aŭ 7 000 homojn per kvin panbuloj kaj du fiŝetoj; sed la suno, pligrandigante al ni la rikoltojn de tero kaj maro, faras tion ĉiujare kaj satigas nin per manĝaĵoj kaj niajn korojn per ĝojo. Ĉiufoje, kiam la suno donas al ni la tritikan rikolton, ĝi instigas al ni, ke ni kolektu dekdu korbojn plenajn — restantaj post la rikolta festo. Se ni ne kolektus dekdu korbojn plenajn, unu por ĉiu monato kiu devas pasi antaŭ la suno refaras tiun ĉi grandan laboron en Naturo, ni mortos pro malsato. Per alegorio ruzaj pastroj ludis artifikojn kontraŭ malavara Naturo kaj vualis la gloriojn de la universo, por ke ili povu altrudi sian supernaturan nenion-sciadon al siaj kredemaj viktimoj.

Esplorataj laŭ tiu ĉi vidpunkto la faktoj amasiĝas ĉiuflanke por konfirmi la sunan originon de la Kristana religio. En sia arto la Eklezio pentras, kaj en siaj ritoj imitas, la diversajn fazojn de la suno en ĝia ĉiujara videbla vojaĝo. Ĝia fenestraro el varikolora vitraro, ĝiaj skulptitaj, broditaj, aŭ forĝitaj altaraĵoj, montras ripete la centraĵon "ŝafido kaj flago" subtenatan de viro kaj virbovo unuflanke, kaj de leono kaj aglo aliflanke — ĉiuj estas signoj de la zodiako. La Eklezio, por helpi al si en la pretendo ke Kristo triumfis kontraŭ la Skorpio (tiu maljuna Serpento la Diablo), forigis la emblemon kaj anstataŭigis ĝin per Aquilala Aglo.

Kiam ajn Kristo aŭ iu el liaj disĉiploj estas pentrata, ĉu sole ĉu en grupo, ili ĉiam estas distingataj per "aŭreolo" aŭ "nimbo", kopiita el Egiptujo, Grekujo kaj

Romo, kies antikvuloj ĉiam bildis tiel siajn sunajn diojn.

En multaj preĝejoj kiam oni recitas sian kredon, oni turnas sin al la oriento, ĉar la suno leviĝas ĉe la oriento.

La ĉefa tago de la Eklezio estas "Sundago" (Angle "sunday"; Esperante, Dimanĉo, Germ. *Sonntag*).

Ili kantas marŝante procesie ĉirkaŭ la preĝejo, tiel imitante la rondiron de la suno tra la dekdu signoj de la Zodiako.

La "tonsuro" aŭ kutimo razigi al si la kapon, por doni formon de la suno, estas farata de pastroj ankoraŭ en la dudeka centjaro same kiel faris la pastroj en la dudeka centjaro antaŭ Kristo, kaj por la sama celo — por honori sian dion — la sunon. La blanka surpluso estas kopiita el antikva Egiptujo.

La eklezia ĉifro I. H. S. estas vere la ekvivalento de nia I. E. S. — la signo de la Greka dio Kakuso, kies "historio" estas konfesata esti mito pri la suno. La Greka I. aŭ I. E. S. veninta al ni tra la Latina lingvo alprenis la Latinan finiĝon "us", kaj tiel la nomo "Jesus" estis anstataŭita por Bakuso, kaj ĉiu altaro titolata I. H. S. estas altaro starigita al la suno, kaj ĉiu adoranto ĉe tia altaro estas adoranto de suno.

Esplorantoj scias, ke la kruco ne estas Kristana simbolo. Ĝi estas de falika origino, kaj neniu deca homo, kiu komprenas la signifon kaŝitan en ĝi publike portus ĝin.

Kiom longe ankoraŭ la homoj permesos ĉi tiun ŝajnigon, ĉi tiun arlekenadon, ĉi tiun trompon esti la reganta influo en civilizita lando? Ni atendas honestecon ĉe servistoj, ĉe laboristoj, ĉe skribistoj kaj komercistoj. Kiam kunigos sin la homoj por postuli ke la pastraro estu tiel honestaj, kiel aliaj komercistoj? Kiom longe ankoraŭ estos permesataj tiuj ĉi vendistoj de pia sensencaĵo ŝajnigantaj, ke ili preparas pentantajn personojn por iu problema paradizo, erarigi la plastikajn cerbojn de geknaboj kaj gejunuloj per la regado kaj administrado de publikaj lernejoj? Dum miloj da jaroj pastroj nenion novan lernis aŭ eltrovis en sia speciala fako. Tamen la pastraro postulas, kaj estas permesata, direkti la edukadon de la publiko. Dum centoj da jaroj la pastraro, mem sciante nenion kaj timante scion ĉe aliaj, punadis esplorantojn kaj elpensantojn, torturis tiujn, kiuj rezonis, kaj martiris scienculojn.

Se vera progreso estas farota, ĉio, kio estas nekonata, nesciebla kaj nekomprenebla, devas esti malpermesata pli longe vuali, malhelpi, kaj kontraŭstari la scion kaj utilaĵon. Konsiderante, ke neniu homo scias ion pri iu postmorta vivo, oni devas koncentriĝi sur tiu ĉi vivo, igi ĝin vivinda kaj aminda tiom kiom la riĉeco kaj beleco de Naturo permesas al ni. Ĉiu honesta cerbesana homo devas decidi, ke al ili ne estos eble por la nekonata superombri la konatan; la mito

anstataŭi la realon; por kredoj dividi, aŭ per "dioj" timigi, sed super ĉio oni devas kompreni, ke ĝis kiam "Dio" ne estos mortinta, homoj ne komencos vivi.

MONGOLIO

Kiaj ĉarlatanoj ja estas reprezentantoj de dio.

Iam, laŭ sia kutima kontraŭ natura vojo, dio komunikis al mongoloj, loĝantaj en Mongolio, apud Siberio, ke al li plaĉas, ke mongoloj manĝu nur bestojn mortintaj, ne mortigitajn. Ordono sankte de mongoloj plenumata.

La grandan monaĥejon de lamaitoj en ĉefurbo Urga dio bonvolis ĉirkaŭi per rusaj, ĉinaj magazenoj, felddomoj de migruloj, kurigi aŭtomobilojn tra la dezerto Gobi de Urga ĝis Pekino kaj reen. Por tio li ankaŭ provizis rimedojn. En granda palaco loĝas "Korpigita dio" mem la lamao Bogdo Gegenne, kiel ĉe ni papo de Romo. Fanatike fidelaj al dio, la mongoloj aĉetas de monaĥoj, servantaj al "enkorpigita dio" liajn ekskrementojn je valoro de oro. Tiuj, laŭ ilia kredo, havas povon kuraci malsanojn.

Eble ĉi tiu kuracilo kune kun la eŭropa malsano al ili alportita de kristanoj, jam dum kelkaj jarcentoj tenas la loĝantaron de Mongolio en la sama nombro. Ĝi neniam superis unu milionon.

T. Sujadinova

Leĝoj pri geedziĝo kaj eksedziĝo en Sovetlandoj.

Depost la apartigo de eklezio de regno ĉiuj religiaj ceremonioj, inter ili ankaŭ la tiel nomata "koronado" (edziĝsoleno) ne havas ian juran signifon. La geedziĝo plenumita de pastroj ne estas malpermesata; sed ĝi ne kreas ian rajton kaj devon por la tiel geedzigitaj, se ili ne registras la geedziĝon en registrejo por civitana stato.

Escepto ekzistas nur por tiaj geedziĝoj, kiuj estas kontraktitaj antaŭ 20. dec. 1917 laŭ la ĝis tiam ekzistantaj leĝoj. Ĉiu geedziĝoj kontraktataj post ĉi-limtempo devas esti registrataj civite.

Geedziĝi povas nur personoj atingintaj la "geedziĝaĝon", t. e. por virinoj 16 jaroj, por viroj 18 jaroj. La geedziĝo povas okazi nur je reciproka konsento de la gefianĉoj. Geedziĝi ne povas personoj jam troviĝantaj en jura geedza stato, kaj parencoj. Diference de malnova reĝimo, diversreligianeco kaj promeso de needziĝo ne malhelpas civitanan geedziĝon.

En multaj urboj de Sovetlandoj la gefianĉoj devas ĉe geedziĝo per subskribo atesti, ke li laŭvere informis unu la alian pri ilia sanstato rilate seksajn malsanojn.

La nunaj leĝoj pri eksedziĝo tre diferencas de la antaŭrevoluciaj. Depost 20. decembro 1917 kiel bazo por eksedziĝo povas servi ambaŭ konsento de la geedzoj kiel ankaŭ la nur unuflanka deziro, disigi, nenomante la motivon.

Se la persono petanta disigon ne scias la loĝlokon de alia parto, tiam popola juĝejo publikigas pri la afero.

Post dumonata limtempo povas okazi la disigo. Plendo pri kazacio de la disigo estas akceptata nur dum dusemajna limtempo.

Je ambaŭ konsento de la geedzoj la disigo povas okazi ankaŭ en registrejo por civitana stato, sen iaj limtempoj. La eksedziĝo estas registrata, pri kio la iamaj geedzoj ricevas koncernajn atestojn.

Tiuj leĝoj pri eksedziĝo koncernas ankaŭ ĉiujn geedziĝojn kontraktitajn antaŭ 20. dec. 1917 per ekleziaj kaj religiaj ceremonioj.

H. Frank, Leningrad.

(El la esp.-gazeto "Sennaciulo").

Landreprezentantoj.

Anglio: S-ino Sujadinova-Yelland, 3 Fonthill Road London N.

Aŭstralio: S-ro Victor Rutland, 316 Riley Street, Surry Hills, Sidney.

Aŭstrio: S-ro Otto Stöber, Humboldtstraße 46, Linz a. Donau.

Bulgario: S-ro Iv. Sarafov, Pleven [Progimnazio].

Ĉeĥoslovakio: S-ro Theodor Kilian, Jiráskova 317, Dolni Kounice.

Ĉinio: S-ino Violet Mitchel, 110 Greenwood Road, London E 8.

Danzig: S-ro Kurt Klaps, Karpfenseigen 10, II, Danzig.

Germanio: vidu Estraro (unua paĝo)

Hungario: S-ro Hugai Ferenc, Gyöngyös.

Japanio: S-ro Raitaroo Munemura, Nagoja, P. O. Box 3.

Jugoslavio: S-ro Paskal Bogdanoviĉ, Komixa-Vis.

Litovio: S-ro Lindas Alseika, Biržai.

Nederlando: vidu Estraro. (unua paĝo)

Polio: S-ro J. Szpacenkopf, Willa Eugenia Ciechocinek.

Ukrainio: S-ro G. Tuisoo, Kremenĉug-Peščana-Gora, Maksimovski 3

Usono: S-ro Karl Fröding, 419, 7 th. st., Rockford, Ill

La landreprezentantoj prizorgos la aferojn en sia lando. Ili estas ankaŭ rajtigataj alpreni kotizojn.

Vi subtenas la movadon se vi pagas tuj!

NOVAJ TEMPOJ

Internacia pedagogia revuo por la nova lernejo

Oficiala organo de TAGE

Tutmonda Asocio de Geinstruistoj Esperantistoj

Demandojn kaj abonon sendu al:

M. Goldberg, Klemmstr. 14 p., Leipzig - Connewitz (Germanio).